

ЗАТВЕРДЖЕНО
Засідання педагогічної ради
Житомирського кооперативного фахового
коледжу бізнесу і права
Протокол № 1 від 24 жовтня 2023 р.

Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у Житомирському кооперативному фаховому коледжі бізнесу і права

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у Житомирському кооперативному фаховому коледжі бізнесу і права (далі Положення) встановлює загальний порядок забезпечення самостійності виконання письмових робіт у Житомирському кооперативному фаховому коледжі бізнесу і права (далі коледж) щодо запобігання плагіату та передбачає заходи організаційного характеру, спрямовані на запобігання та виявлення академічного плагіату у коледжі.

1.2. Положення розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», Цивільного Кодексу України, Положення про організацію освітнього процесу у Житомирському кооперативному фаховому коледжі бізнесу і права, Положення про академічну доброчесність у Житомирському кооперативному фаховому коледжі бізнесу і права та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3. Це Положення розроблене з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату, підвищення рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації, дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил.

1.4. Положення покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню, виявлення плагіату та відповідальність за плагіат у межах Рівненського кооперативного економіко-правового фахового коледжу.

1.5. Положення є складовим елементом системи забезпечення коледжем якості освітньої діяльності, яка передбачає функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у навчально-методичних роботах учасників освітнього процесу.

2. Основні поняття та визначення

2.1. У цьому Положенні використовуються терміни у таких значеннях:

- Академічний плагіат - оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результатів власного дослідження та (або) відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

- Автор - фізична особа, творчою працею якої створено твір.

- Твір - інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб-сайті коледжу (монографія, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації).

- Оприлюднення твору - здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом

опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо.

- Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково чужого матеріалу (твору) під іменем особи, яка не є автором цього матеріалу (твору).

- Плагіат академічний – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) у своїх працях запозичень із опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

- Унікальність твору (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

- Цитата порівняно короткої уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

2.2. Різновидами плагіату є:

- привласнення авторства - оголошення себе автором чужого авторського твору, випуск чужого авторського твору (в повному обсязі або частково) під своїм ім'ям;

- видання під своїм ім'ям твору, створеного спільно з іншими особами без зазначення їх імен;

- копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) у дослівній формі без належного оформлення цитування;

- внесення незначних правок у скопійований матеріал іншого автора авторів (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та його оприлюднення без оформлення цитування;

- парафраза - переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет) без належного оформлення посилань;

- компіляція - процес написання твору, наукової праці на підставі чужих матеріалів без самостійного поглибленого дослідження (вивчення) проблеми та опрацювання джерел, без внесення і нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

3. Основні завдання положення

3.1. Основними завданнями Положення є:

- створення системи ефективного запобігання, поширення та виявлення плагіату в роботах педагогічних працівників та здобувачів освіти коледжу;

- розвиток навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації;

- підвищення якості організації та ефективності освітнього процесу;

- дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб;

- активізація самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування;

- дотримання прав інтелектуальної власності фізичних та юридичних осіб педагогічними працівниками та здобувачами освіти коледжу при роботі з оприлюдненими (опублікованими) джерелами інформації;

- забезпечення належного кваліфікаційного рівня письмових робіт, що виконуються у коледжі;

- стимулювання самостійності та індивідуальності при виконанні (створенні) письмових робіт (авторського твору).

4. Заходи з формування наукової етики щодо запобігання плагіату.

4.1. Студенти всіх форм навчання, несуть відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації, дотримання вимог етики та поваги до інтелектуальних надбань, порушення загальноприйнятих правил цитування відповідно до Положення.

4.2. Заходами по запобіганню плагіату є:

- ознайомлення педагогічних працівників та студентів коледжу з цим Положенням та іншими документами, що унормовують запобігання академічного плагіату та встановлюють відповідальність за академічний плагіат;

- формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у наукових і навчальних працях матеріали;

- ознайомлення студентів з методами написання дослідницьких матеріалів з уникненням плагіату;

- навчання студентів грамотному викладенню своїх думок та правилам цитування;

- ознайомлення студентів з науковою етикою та етичними проблемами, що виникають в процес наукового дослідження;

- пояснення студентам, що творча робота має бути індивідуальною, унікальною повністю розкривати задану тему за передбаченим планом;

- забезпечення освітнього процесу великим вибором тематики з вузькою і актуальною специфікою, що дозволить значно зменшити відсоток плагіативних робіт;

- забезпечення поетапної звітності, оскільки однією з причин плагіату є неправильно організований час на виконання творчого завдання;

- проведення публічного захисту робіт;

- створення в коледжі єдиної електронної бази письмових робіт;

- сприяння органами студентського самоврядування в інформуванні осіб, які навчаються, про правила наукової етики;

- введення до виховної роботи коледжу заходів із формування у здобувачів фахової освіти етичних норм, що унеможливають плагіат;

- постійне підвищення кваліфікації педагогічними працівниками з теми дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення плагіату у власних та студентських матеріалах.

- перевірка на наявність запозичень здійснюється з використанням відповідних технологій та комп'ютерних програм, які знаходяться у відкритому доступі у мережі Інтернет.

4.3. З метою уникнення плагіату необхідно:

- ретельно підготуватись до дослідницької роботи, працюючи з інформаційними джерелами;

- консультуватися з керівником кваліфікаційної (дипломної) роботи, курсової роботи (проєкту);

- дотримуватись балансу між запозиченими і власними ідеями;

- робити примітки;

- при наведенні власних ідей поряд з цитуванням іншого джерела, необхідно переконатися чіткому їх розрізненні;

- бути обережним при перефразуванні. Навіть при зміні слів автора оригінального тексту при збереженні основної ідеї посилання є необхідним;

- постійно оцінювати надійність використаних джерел.

5. Перелік робіт та порядок їх перевірки на академічний плагіат.

5.1. Особа, яка виявила академічний плагіат у навчально - методичній чи навчальній праці педагогічного працівника або здобувача фахової передвищої освіти коледжу, має право звернутися до комісії з академічної доброчесності.

5.2. У коледжі перевірки на академічний плагіат обов'язково підлягають:

- кваліфікаційні (дипломні) роботи здобувачів освіти коледжу;
- науково - методичні праці (підручники, посібники та навчальні посібники, методичні розробки), які рекомендуються до друку.

5.3. Перевірка на присутність академічного плагіату усіх інших видів праць відповідно до норм цього Положення є рекомендованою.

5.4. Організацію перевірки і саму перевірку вищезазначених матеріалів здійснюють керівники робіт, автори праць.

5.5. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт (науково - методичної праці) для розгляду керівникам письмових робіт.

Керівник письмової роботи несе відповідальність за проведення перевірки науково-методичної праці на наявність плагіату.

5.6. Педагогічні працівники та здобувачі фахової передвищої освіти коледжу, які не згодні з висновком керівника кваліфікаційної (дипломної) роботи, курсової роботи (проєкту) мають право звернутися до комісії з академічної доброчесності із письмовою заявою про проведення повторної перевірки письмової роботи на академічний плагіат.

5.7. Роботи, що підлягають перевірці на плагіат, надаються автором (авторами) в електронному вигляді у представлених форматах: doc, docx.

Електронний варіант письмової роботи надається повністю, включаючи титульний аркуш та всі додатки.

5.8. Перевірку навчальних, кваліфікаційних робіт та науково-методичних праць на унікальність та наявність в них плагіату можливо проводити за допомогою безкоштовних програм, які знаходяться в мережі Інтернет у вільному доступі

1. Edu-Birde <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat>

2. Plagiarisma <http://plagiarisma.net/>

3. Plagiarismdetector <https://plagiarismdetector.net>

4. Duplichecker <https://www.duplichecker.com>

5. Інші за вибором керівника роботи.

5.9. Положенням встановлюються такі показники оригінальності текстів:

Для кваліфікаційних (дипломних) робіт	Для (курсних) робіт (проєктів)	Рівень оригінальності	Рекомендована дія
Понад 85%	Понад 80%	Високий	Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням
Від 70% до 85%	Від 61% до 80%	Середній	Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів
Від 50% до 69%	Від 40% до 60%	Низький (задовільний)	Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність
Менше 50%	Менше 40%	Низький (незадовільний)	Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається

5.10. Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- власними назвами;

- індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменування установ, назвами праць, що досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела, тощо;

- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;

- належним чином оформлені цитування;

- самоцитування - фрагменти тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах.

5.11. Після проведення перевірки письмової роботи на академічний плагіат складеться відповідний висновок, який оголошується автору (авторам).

Результат перевірки кваліфікаційної (дипломної) роботи на плагіат обов'язково зазначається керівником роботи у відгуку на кваліфікаційну (дипломну) роботу студента.

При прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (галузь знань (спеціальність), вид роботи (стаття, навчальний посібник, методична розробка, кваліфікаційна робота, курсова робота (проект), навчальна робота тощо) та її унікальність.

6. Відповідальність за академічний плагіат

6.1. У разі виявлення академічного плагіату в роботах працівників коледжу та здобувачів фахової передвищої освіти вони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства

6.2. Педагогічні працівники, що публікують наукові та методичні праці, несуть особисту відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування шляхом прийняття правил цитування та наукової етики, представлених у цьому Положенні.

6.3. Здобувачі освіти несуть відповідальність за подання письмової роботи для перевірки системою, у порядку визначеному даним Положенням.

6.4. Керівник несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до попереднього захисту.

6.5. У випадку виявлення низького відсотку оригінальності у творах здобувача освіти, керівник попереджає про це автора та ініціює рішення про недопущення його роботи до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання, а у разі незгоди автора - інформує службовою запискою завідувача відділення, на якому навчається студент.

6.6. У випадку виявлення низького відсотку оригінальності у наукових та науково-методичних працях, циклова комісія попереджає про це автора та ініціює рішення про недопущення його роботи до друку та відправку матеріалів на доопрацювання.

7. Порядок подання апеляції та її розгляд

7.1. У випадку незгоди з результатами перевірки автор (автори) роботи має (мають) право подати апеляцію. Апеляція подається на ім'я директора коледжу у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

7.2. Після подання автором (авторами) апеляції за розпорядженням директора коледжу апеляцію розглядає комісія з академічної доброчесності.

При виникненні у членів комісії сумнівів щодо наявності академічного плагіату в творі – такі сумніви трактуються на користь особи, твір якої розглядається комісією.

7.3. Про дату, місце та час проведення засідання комісії з академічної доброчесності заявника попереджають за допомогою наявних засобів зв'язку щонайменше за два робочих дні. Якщо заявник не з'явився на засідання комісії, то питання розглядається за його відсутності.

7.4. Результати засідання комісії з академічної доброчесності оформляються відповідним висновком, його підписує голова комісії з академічної доброчесності, її члени

та заявник (якщо він був присутній на засіданні комісії). Заявник має право зазначити згоду або негоду з висновками комісії та надати свої зауваження. Висновок комісії з академічної доброчесності щодо академічного плагіату зберігаються у роботах, що перевірялись.

7.5. Встановлення комісією фактів незадовільної оригінальності (низької унікальності) є підставою для:

- відмови у наданні дозволу (рекомендацій) до опублікування матеріалів;
- відмови у допуску до захисту кваліфікаційної (дипломної) роботи, курсової роботи (проекту);
- відправки матеріалів на доопрацювання;
- видачі іншого варіанта завдання для навчальних та кваліфікаційних робіт;
- відхилення роботи, виконаного завдання без права подальшого розгляду.

7.6. Виявлення фактів плагіату у педагогічних працівників коледжу може бути враховано при продовженні з ними дії контракту (трудового договору) та при визначенні результатів рейтингової оцінки діяльності педагогічних працівників.

8. Прикінцеві положення

8.1. Це Положення затверджується Педагогічною радою коледжу та вводиться в дію наказом директора.

8.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться за рішенням Педагогічної ради коледжу та вводяться в дію наказом директора.